

LUD

Diretor: Dr. Edvino Tempski

Proprietário: Dr. Antônio Firakowski

REDAÇÃO: Av. Dr. Jaime Reis 583, Fone 1-4-9-3.
Adres pocztowy: Redação «Lud», C. P. 155, Curitiba, Paraná

Prenumerata roczna: w kraju — Cr. \$ 50,00; poza Brazylią — Cr. \$ 80,00; cena egzemplarza — Cr. \$ 1,00.
Redakcja przyjmuje od 1-szej do 5-tej po południu

Tabela de anúncios: Nas páginas de anúncios: Cada centímetro quadrado — Cr. \$ 1,00; repetidos até tres vezes ou em maiores dimensões—desconto de 20%; sobre os anuais—á tratar. Na última página e no texto, aumento de 30% sobre os preços acima.

ROK XXIII

Curitiba, 6 października (de outubro de) 1948

NR 40. (93)

ORLE I CAMPINHO

Misje wśród deszczu i mrozu. — Droga przez kafezale Rodaków. W gościnie u Wilnianina.

Z wielkim utęsknieniem wyczekiwali Rodacy z Orla na Misję świętą. Wielu z nich, zwłaszcza ci, którzy niedawno przybyli z Polski, gdy chodzi o wysłowanie głębin sumienia, nie władają dostatecznie miejscowym językiem.

Wszyscy porzucili codzienne prace i chętnie przez 4 dni gromadzili się w swej nowej kaplicy na nauki misyjne. Nie zniechęcili ich nawet ulewne deszcze i huragany, które raz po raz przewalały się ponad okolicą. Niezmordowanie, starzy, dorośli i młodzież, mężczyźni, kobiety i dzieci z uwagą słuchali misyjnych i katechizmowych nauk, odmawiali wspólnie Różaniec, odprawiali Drogę Krzyżową, to znowu śpiewali nasze piękne pieśni kościelne, lub brali żywy udział w licznych nabożeństwach. Żywy duch religijny, jaki panuje wśród naszych Rodaków, utwierdził się i nabrał nowej tężyzny duchowej. Nie było tam takich, którzy by stronili od Kościoła lub świętych Sakramentów. Również i inni, zwłaszcza Brazylijanie i Włosi, chętnie korzystali tak z nabożeństw, jak i usług kapłańskich. Wszyscy też miejscowi mieszkańcy ohotnie pomagają do utrzymania i upiększenia kaplicy.

Po trzech dniach deszczu, w nocy, z soboty na niedzielę z (7-go na 8-smy sierpnia) niebo nagle się wyiskrzyło, temperatura opadła gwałtownie; rankiem, słońko zastało na polach biały szron. Wielu kolonistów z niepokojem spoglądało na pola kawowe.

— Pewno w nizinach przepadała ta noc! — wyrokowali niektórzy niepewnym głosem.

Na razie jednak mieszkańcy Orla zapomnieli o zmrożonej kawie; piękny dzień zapowiadał uroczyste nabożeństwo i masę narodu. Rzeczywiście, mimo że drogi i ścieżki nie zdołały jeszcze obeschnąć zupełnie, narodu zgromadziło się dużo; nabożeństwo mocno się przeciągnęło. Nigdy nie było jeszcze takiej sumy na Orle!

Padają ostatnie, pożegnalne słowa zachęty do zacnych Rodaków, ażeby wszyscy dbali o kaplicę, by żyli z sobą w braterskiej zgodzie, to znowu, by posyłali swe dzieci do szkoły, nawet w czas zbioru kawy, tym więcej, że nauczycielka jest gorliwa, dobra, religijna, dobrze uczy.

— Zostajcie z Bogiem! — żegnam Rodaków.

— Jedźcie z Panem Bogiem — wołają za odjeżdżającym wózkiem krakowskim, którym mię wiezie p. Dominik Macur do swego Campinho, położonego niemal na po-

łowie drogi z Orla do Arapongas. — O! Tam jest kawa Potempy; posadził ją trzy lata temu; wnet, jeśli Pan Bóg pozwoli, będzie miał piękny zbiór, — opowiada towarzysz podróży.

Najdłużej jedziemy przez kafezale rodziny Surków; mają tu jakie 50.000 krzaków kawy; pochodzą z Araukarii; ludzie to bardzo zacni, religijni, uczynni.

Potem znów ciągnie się kawa starego Guadery; wreszcie skręcamy do miasteczka.

Na skrzyżowaniu dróg, które tworzą granice municypów: Arapongas i Caviuny, powstaje miasteczko Campinho. Jego założycielem, można powiedzieć bez przesady, jest wilnianin Dominik Macur; jest to silny, wysoki mężczyzna; z twarzy przebija inteligencja, w mowie duże opanowanie, a pewność w działaniu. On to pierwszy przybył w 1936 roku w okolice Arapongas. Szybko zorientował się w położeniu okolicy i wybrał najlepszy punkt na wendę i kawę. Zakupił tania około 30 akrów ziemi wokół krzyżujących się dróg. Na jednym rogu wystawił dom mieszkalny, wendę i obszerne zabudowania

RAFINERIE NAFTY W BRAZYLII

Długo roztrząsana i dyskutowana kwestia nafty w Brazylii znalazła swe zadawalniające rozwiązanie w ostatnim orędziu Prezydenta Brazylii, jakie przesłał do federalnej Izby Deputowanych.

Projekt Prezydenta Dutry przewiduje założenie w różnych punktach kraju trzech wielkich rafinerij nafty; prawdopodobnie, jedna z nich zostanie założona w Belem do Pará, druga w Rio de Janeiro, a trzecia w S. Paulo. Wydatność ich będzie bardzo wysoka, albowiem jedna z nich będzie oczyszczać dziennie 45.000 baryłek nafty, druga — 20.000 a trzecia — 10.000. Maszyny i urządzenia rafinerij zostaną wykonane, jedna we Francji, druga w Czechosłowacji, a trzecia w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

OBYWATELSTWO POTOMKÓW EMIGRANTÓW POLSKICH

Z Rio de Janeiro donoszą, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych Brazylii przesłało do prasy następującą wiadomość: »Stosownie do obecnego ustawodawstwa Polski, które, odnośnie do obywatelstwa, przyjmuje za zasadę tak zwane »jus sanguinis« (prawo krwi), synowie urodzeni w krajach zagranicznych z rodziców polskich są uważani za obywateli polskich. Wobec tego, oby-

godzarskie. Naprzeciw zbudował dom dla nastarszej, niedawno zamężnej córki; z drugiej strony głównej drogi p. Macur wystawił piękną kaplicę; kosztowało go to wiele zachodu i wydatku; korzystają z niej wszyscy mieszkańcy miasteczka.

Obok kaplicy jest szkoła rządowa; uczy w niej jego siostra; naprzeciw jest druga wenda, też z rodziny; inne zabudowania zajmują ludzie pracujący na jego ziemiach. Wszyscy uznają jego autorytet. Praca, zapobiegliwość i solidnością, nasz wilnianin doszedł do majątku i wyrobił sobie w całej okolicy duży szacunek i poważanie. Prowadzi bardzo duży dom, na sposób patriarchalny, wiernie zachowując swojskie i katolickie zwyczaje.

Mimo dokuczliwego zimna i wiatru, który bezkarnie hulal po wyżynie Campinho, położonego wyżej niż Kurytyba, bo na 900 metrów ponad poziom morza, na poniedziałkowe nabożeństwo przybyło sporo ludzi. Zresztą wielu z nich korzystało już z usług kapłańskich i nauk na Misjach świętych w Orle.

Żegnany przez rodzinę Macurów, powróciłem w południe autobusem do Arapongas, planując sobie wyruszyć jeszcze tego samego dnia dalej na zachód.

C. d. n. **Ks. Jan Palka**

watele brazylijscy, urodzeni w Brazylii z rodziców polskich, są uważani w Polsce za obywateli polskich. Powiadamiając o tym zainteresowanych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych pragnie wyjaśnić, że stosownie do przepisów obowiązujących w Polsce, obywatele polscy, którzy powracają do owego kraju, mogą wyjechać z Polski tylko w wyjątkowych wypadkach i za zgodą rządu polskiego. Ponadto, pod owe zarządzenia podpadają także obywatele brazylijscy, którzy dawniej mieli obywatelstwo polskie.

Powiadamia się zainteresowanych, że stosownie do przepisów międzynarodowych w tej sprawie, rząd brazylijski nie ma możliwości wykonywania opieki dyplomatycznej, gdy chodzi o obywateli brazylijskich, którzy równocześnie mają obywatelstwo innego kraju, w tym wypadku Polski, a znajdują się pod jurysdykcją owych krajów.

WYDALENIE SOWIECKIEGO AGITATORA Z BRAZYLII

Parańska Policja wykryła niebezpiecznego agitatora komunistycznego, niejakiego Andrzeja Gila; propagował on komunizm w łonie kolonii ukraińskiej w Paranie. Gil wmawiał Ukraińcom, że Rosja jest ich ojczyzną, ułatwiał im nabywanie obywatelstwa sowieckiego, organizował tajne stowarzyszenia jednocy słowiańskiej i rozsyłał

José Gribosi

Figuras Nacionais

Martim Afonso de Souza.

Em Curitiba, possuímos uma rua com o nome de Martim Afonso. É uma homenagem desta cidade a um dos maiores colonizadores do Brasil e o verdadeiro fundador do Brasil Sul. Tendo Pedro Álvares Cabral descoberto o Brasil em 1500, Portugal estava ao mesmo tempo embriagado de glória com todas as descobertas de seus bravos Homens de Mar, porém de outro lado, via-se em má situação, a saber devia arcar com o peso do domínio, de ocupação e de colonização destas mesmas terras. Ora, Portugal era um país relativamente pequeno e pouco populoso. Não conseguiria explorar satisfatoriamente as Índias e o Brasil. Sendo que as Índias ofereciam maiores vantagens pelo seu comércio, riquezas, especiarias e objetos de luxo, a Nação Portuguesa voltou seu olhar apenas para elas, deixando em plano bem secundário a colonização do Brasil.

Num período de 30 anos, os reis portugueses enviaram para a nossa costa 4 expedições, todas elas pequenas na constituição infelizes na travessia e o pior: infrutíferas no seu objetivo de reconhecer e ocupar a costa do Brasil.

Vinda de Martim Afonso.

Pelo ano de 1530, correu em Portugal o boato de que no Sul da terra descoberta por Cabral, haviam sido achados metais preciosos, sobretudo prata. Este fato foi o suficiente para despertar a ambição de Portugal, que catava riquezas.

Organizou-se então uma expedição oficial, cuja finalidade seria colonizar a região Sul e apoderar-se dos tesouros. O comando coube ao valente navegador: Martim Afonso de Sousa. Fez-se ele acompanhar do irmão Pero (Pedro) Lopes de Sousa, para que este fizesse o relatório da viagem. Em Dezembro de 1530, partiu festivamente a expedição, que teve uma feliz travessia de mar e já em Janeiro próximo estava nas costas brasileiras, lutando com navios franceses e apresando a carga, porque os franceses estavam muito interessados na madeira do pau-brasil. Note-se que havia em abundância esta madeira de cor de brasa e que era aproveitada na indústria de tintas.

Martim Afonso na costa da Bahia, encontrou-se com o famoso Caramuru (Será ele objeto de nosso estudo na próxima vez). A expedição acompanhou e desceu a costa do Brasil até ao Rio Grande do Sul. Daí devido às tempestades, ao insucesso e ao naufrágio, do qual o próprio Martim Afonso escapou numa taboa, — retornou à costa de S. Paulo.

komunistyczne pismo »Świtło«, wydawane w Buenos Aires.

Dnia 5-go lipca bieżącego roku policja urządziła rewizję w lokalu przy ulicy Nilo Peçanha, 22 w Kurytybie; Znalezione tam wiele kompromitujących dokumentów i równocześnie uwięziono Andrzeja Gila. Po przeprowadzeniu śledztwa przez parańską policję i ustaleniu wyrotowej działalności Andrzeja Gila, Prezydent Republiki podpisał dekret wydalenia z Brazylii owego agitatora.

Z B L I S K A

— Urzędy stanowe w Paranie od 1 go b. m. będą otwarte od 12 do 18 godziny; w soboty zaś od 9-tej do 12; tak zarządził Gubernator Stanu.

— **Tydzień Rolniczy** — urządziło w Londrinie stowarzyszenie «Associação Rural»; rolnicy omawiali szereg ważnych kwestyj, jak: plantacji kawy, uprawy pszenicy, bawełny, kukurudzy, hodowli nierogacizny i wiele innych spraw związanych z gospodarstwem Stanu Parana.

— **Zmarł ks. Natal Brusasco** w Kurytybie; należał on do Zgromadzenia XX. Józefitów i ostatnio pracował przy kościele na Agua Verde.

— **Nasiona bawełny** do zasiewu rozdaje Sekretariat Rolnictwa Stanu Parana, poprzez departament «Produção Vegetal», pragnąc w ten sposób zachęcić rolników w Północnej Paranie do zwiększenia zasięgu plantacji bawełny.

— **Urzędowa giełda** będzie utworzona w Kurytybie — taki projekt zatwierdziła ostatnio parańska Izba Deputowanych.

— **Ks. biskup Józef Medeiros** z Caicó (Stan Rio Grande do Norte), w zaproszenie Akcji Katolickiej, wygłosi w Kurytybie w dniach od 10 go do 16-go b. m. szereg konferencji na tematy społeczne.

— **Milion ton herwa mate** może wyprodukować corocznie Brazylia — tak oświadczył prezes Instytutu Maty, Generoso Ponce Filho; zapewnił on, że istnieje duże możliwości eksportu maty do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, do krajów europejskich, a nawet i do Azji.

— **Minister Pracy**, dr Morvan Dias de Figueiredo ustąpił ze swego stanowiska, z powodu złego stanu zdrowia; nowym ministrem Pracy został zamianowany Otaviano de Lira Pereira.

— **Ministrem Skarbu** został zamianowany dr Ovidio de Abreu.

— **Około 800 uchodźców wojennych** z krajów europejskich, przezwyciężając trudności ukraińskiej narodowości, przybyło na statku «General Black» do Rio de Janeiro, z zamiarem osiedlenia się w Brazylii.

— **Gęsta mgła i silna wichura**, panująca w okolicy Buenos Aires, zmusiła ostatnio wiele samolotów kursujących na linii Porto Alegre — Buenos Aires do dłuższego postoju na lotnisku portoałegreńskim; jeden z samolotów, który wioził 40 pasażerów do Argentyny, wskutek złych warunków atmosferycznych, musiał powrócić do Porto Alegre, nie mogąc wylądować na lotnisku w Buenos Aires.

— **Karmen Krueger**, 18-letnia panna, po spożyciu obiadu, udała się nad rzekę Pirai, ażeby zażyć kąpiele; nieostrożność swą przepłaciła śmiercią, albowiem zaledwie rzuciła się do wody, nagle dostała ataku i utonęła w falach rzeki.

— **Stan Golaz** wywołuje coraz żywsze zainteresowanie u kapitalistów północno-amerykańskich; w ostatnich czasach Stan ten odwiedza wielu wybitnych finansistów, którzy badają tamtejsze warunki i możliwość założenia przedsiębiorstw przemysłowych.

— **Emigranci holenderscy** mają się osiedlić na wyzniesie gojańskiej; również rząd brazylijski zamierza skierować tam uchodźców wojennych, przybyłych z Europy do Brazylii.

— **Krajowy Kongres Eucharystyczny**, który odbędzie się w ostatnich dniach b. m. zapowiada się imponująco.

— **Cena kukurudzy** i nierogacizny spada w ostatnich dniach w Stanie Rio Grande do Sul; w okolicy Carasinho za worek kukurudzy płać Cr.35 kruczejrów, a mięso wieprzowe, za kilo, żywej wagi, dają zaledwie Cr.4.50; mimo niskiej ceny, odczuwa się brak nabywców.

— **W rioskach kościołach** urabia się zwyczaj, ażeby panie przychodziły do kościoła z welonami na głowie; dotychczas przepisy kościelne nakazywały niewiastom nakrywanie głowy welonem, gdy zbliżały się do Stołu Pańskiego.

— **W miejscowości Angra dos Reis** pewien myśliwy, polując w lasach, napotkał na rezbity samolot wojskowy; obok znajdowały się zwłoki 7 lotników wojskowych.

Nowy memoriał do U. N. O.

Prezes St. Mikołajczyk po powrocie swym z Europy złożył szczegółowe sprawozdanie na Centralnym Komitecie MUCH ze swej działalności na tamtejszym terenie w związku z rozmowami, odbytymi z przedstawicielami poszczególnych ruchów ludowych z za żelaznej kurtyny, przebywających w różnych krajach Europy, i planami ożywienia działalności Międzynarodowej Unii Chłopskiej w tych krajach.

W rozmowie z politycznymi czynnikami Szwajcarii, Włoch, Francji i Anglii, przedstawił zadania MUCH, walkę tych narodów z dyktaturą komunistyczną, i wybitną rolę chłopstwa za żelazną kurtyną w walce o wolność swych ujarzmionych przez Sowietów narodów.

Mikołajczyk i Dymitrow delegatami do złożenia memoriału w U. N. O. MUCH postanowiła złożyć nowy memoriał na Zgromadzenie O. N. Z. w Paryżu. Będzie on zawierał uzupełnienie dwóch poprzednich (złożonych w 1947 i 1948 roku) i konkretne wnioski, zmierzające do przywrócenia wolności krajom za żelazną kurtyną. Każdy z krajów reprezentowanych w MUCH do memoriału załączy opis sytuacji w jego ojczyźnie. Ze strony PSL-u przygotowano odpowiednio materiały ze specjalnym podkreśleniem takich zagadnień jak: 1) Odebranie prawa wolności człowieka i obywatela. 2) Przekreślenie wolności prasy. 3) Niewolnictwo i wyzysk pracy. 4) Kolektywizacja rolnictwa.

POŚWIĘCENIE SZKOŁY IM. ARCYBISKUPA STEPINACA

(IC) — Dwa tygodnie temu kardynał Fr. Spellman poświęcił gimnazjum archidiecezjalne ku czci arcybiskupa Zagrzebia Alojzego Stepinaca, męczennego w więzieniu jugosłowiańskim.

Budowa szkoły ze wszystkimi nowoczesnymi urządzeniami kosztowała archidiecezję nowojorską 4 miliony 200 tysięcy dolarów. Pomieści ona 1,360 studentów. Budynek jest w formie litery H i znajduje się na 16-alkrowym zalesionym kawałku ziemi. Dwupiętrowy gmach przeznaczony jest dla profesorów. Nowocześnie wyposażone audytorium szkolne może pomieścić 1,200 osób. Olbrzymi stadion sportowy obejmuje gry wszelkiego rodzaju. Wszystkie klasy szkolne połączone są systemem głośnikowym. Szkoła posiada własną krótkofalową stację nadawczą, system telewizyjny, kaplicę, bibliotekę, restaurację, wewnętrzną pływalnię i hale sportowe.

Poświęcając tę szkołę, kardynał Spellman powiedział między innymi: «Otrzymując nazwę bohaterskiego arcybiskupa Stepinaca, szkoła ta pielęgnować będzie cnoty sprawiedliwości i odwagi. Arcybiskup Stepinac nie jest jedynym człowiekiem, który dogorywa w więzieniu jugosłowiańskim. Jest on ofiarą bezbożnego komunizmu i męczennikiem tych ideałów, które Ameryka szanuje i kocha. Jest on symbolem apostołów i męczenników, którzy przesładowanie i męczeństwo w obronie prawdy, miłości Boga i zbawienia bliźnich znosili. Znany mówca radiowy i prof. Uniwersytetu katolickiego w Waszyngtonie Msgr. Fulton Sheen stwierdził, że «Istnieje obecnie nowa zbrodnia: zbrodnia wiary w Boga. Ta szkoła jest pomnikiem ku czci takiego zbrodniarza, który, jak Chrystus, cierpi pod Piłatem. Ale z ust młodzieży płynąć będzie jego sława po wszystkie czasy».

AKADEMIA W DZIEWIĄTĄ ROCZNICĘ NAJAZDU NIEMIECKO-BOLSZEWICKIEGO.

Z inicjatywy Unii Kulturalnej Polaków w Brazylii, Oddział Parana, odbyła się w wielkiej sali T-wa, im. Józefa Piłsudskiego, dnia 26-go o drugiej godzinie pop. uroczysta akademja poświęcona wspomnieniu smutnej rocznicy najazdu na Polskę tak przez Niemców, jak i bolszewików.

W przepelnionej aż po brzegi sali, zagał akademję sekretarz regjonalny Unii Kulturalnej Polaków, okręgu Parana, pan Stanisław Zawadzki. Po odegraniu hymnów narodowych, polskiego i brazylijskiego, były Konsul p. Józef Gieburowski, odczytał orędzie Prezydenta p. Augusta Zaleskiego. Następnie p. Zuzanna Ciągniwdowa, z wielkim zrozumieniem wypowiedziała utwor pod tytułem «Krzywda».

Pan Edmund Łopatowski, naczynny świadek dwóch najazdów bolszewickich, odczytał Deklarację Unii Kulturalnej Polaków w Brazylii i wezwał obecnych, by dwuminutowym milczeniem uczcili pamięć poległych na wszystkich frontach Polaków. Następnie zobrazował obraz nieszczęśliwej Polski, dławionej, stalowym uściskiem azjatyckiej hydry.

Pan Gryf Gniew Gniewecki odczytał piękną poezję «O Kraju Mój». Mała Iwonka Ciągniwdówna wypowiedziała bardzo udatnie piękny wierszyk. Pan Jan Skoczek, który z wielkim zaparciem się siebie, wyreżyserował okolicznościową sztukę, nieznanego autora, pod tytułem «Dziewica Bohatera», przemówił w gorących słowach do publiczności, zapowiadając początek przedstawienia.

Trzeba przyznać, iż tak reżyser jak i amatorzy dokonali prawdziwych cudów, opanowawszy widownie, która z zapartym oddechem śledziła tocząca się na scenie akcja.

Role zostały odegrane znakomicie i nie wlemy co mamy więcej podkreślić, czy zręczność reżysera, czy też dobrą wolę amatorów.

Role były rozdzielone między następujące osoby: Komisarz bolszewicki — Pan Teofil Filoda, Zygmun — p. August Stec, żołnierz bolszewicki — p. Włodzimierz Dek, drugi żołnierz bolszewicki — p. Edmund Łopatowski. Tytułową rolę odegrała panna Zofia Skoczówna. Nie można pominąć milczeniem poświęcenia się pani Frankowickiej, która spełniała rolę suflerki.

Należy się również uznać Paniom, które pod przewodnictwem Drowej Haliny Kossobadzkiej przystrojiły bardzo gustownie salę dawnej Szkoły P. Kazimierzowi Galardzie, który bezinteresownie użyczył swą włączność swego głośnika nie licząc również nic za instalację. Wszystkim osobom, które przyczyniły się do oświetlenia akademji, przesyłamy serdeczne Bóg zapłać!

WYNIKI KONKURSU

W wyniku konkursu «DZIELMY SIĘ DOŚWIADCZENIEM» zostało wyróżnione jedno pytanie w sprawie kur, które nadesłał p. Stefan Ujejski i dwie odpowiedzi na to pytanie, nadesłane przez p. Zofię Kiecińską i p. Anastazego Elżbiakowskiego. Wyżej wymienieni otrzymali nagrody po Cr\$50.00. Konkurs przedłużamy jeszcze na okres października.

Z DALEKA

— **Komuniści czescy** rozpoczęli serię gwałtownych ataków na arcybiskupa Pragi Józefa Berana. Powodem tych ataków było zawieszenie w czynnościach kapłańskich ks. Józefa Plojgara, kolaboracyjnistę marksizmu, oraz ostatni list pasterski, w którym arcybiskup Beran odkrywa podstępna działalność komunistów przeciwko religii i Kościołowi Katolickiemu.

— **Gazety komunistyczne** opisują arcybiskupa jako faszystę, wysługującego się Ameryce i jako wroga demokracji czeskiej. Najbardziej radykalni domagają się represji, a nawet uwzięcia arcybiskupa Pragi.

— **St. Mikołajczyk** złożył wizytę Kardynałowi Spellmanowi, przedstawiając przesładowanie przez komunistów Kościoła w Polsce i prosząc o zainteresowanie tymi przesładowaniami opinii publicznej na terenie U. S. A.

— **W dniach 14-go 15-go 16-go września**, na Międzynarodowej Konferencji Organizacji Młodzieży Katolickiej w Rzymie brali udział przedstawiciele około 30 narodów.

— **Delegacja z Polski** z powodu odmowy wiz przybyć nie mogła, a polską młodzież katolicką reprezentowała tylko delegacja Katolickiego Związku Młodzieży Polskiej z Francji.

— **W Saksonii** (sowieckiej) za Hitlera i policjant przypadła na 611 mieszkańców, obecnie 1 na 219.

— **Ankieta Gallupa** w Wielkiej Brytanii wykazała, że 10 proc. mieszkańców chodzi do kina dwa razy tygodniowo, 26 proc. raz na tydzień, 8 proc. raz na 2 tygodnie, 13 proc. raz na miesiąc, 2 proc. raz na 6 miesięcy, 16 proc. raz na rok, 20 proc. nie chodzi w ogóle.

— **Milionerka amerykańska** A. T. McLean ofiarowała 45 pokoiowy pałac i 14 akrow majątek dla dzieci europejskich wysiedleńców politycznych, muzyków, pisarzy i malarzy.

Dnia 9-tego października, w sobotę, o godzinie 8-mej wieczorem w sali Soc. Ben. Recreativa «União» rua Carlos de Carvalho 487, urządził Komitet P. C. Krzyża w Kurytybie przedstawienia, na które składają się tańce i pieśni ludowe: polskie i brazylijskie oraz bajka w 6ciu obrazach po tytule «Gatinha Branca» wykonane przez młodzież szkolną.

Dochód częściowy przeznaczony na Campanha em prol da Creança. Zaproszenia i wstępy do nabycia w siedzibie PC. Krzyża, rua Dr. Ernesteino de Leão 15.

POSZUKIWANIE

Bronisław Ochman z kolonii Orle, C. P. 343, Arapongas, Parana, poszukuje (Józefa) Zielonkę, który w 1935 r. przedził pensjonat w Timbituwie pod Kurytybą.

Casa de Tintas e Vernizes STANISŁAW WIECKO, Rua Saldanha Marinho 370, Caixa Postal 914, Curitiba, poleca najlepsze gatunki przygotowanych farb olejnych, emalte, vernizes etc. Produtos «K. Montesano» z São Paulo, po cenach fabrycznych, galon od Cr. 80,00 we wszystkich kolorach. Na żądanie udzielam gwarancji za trwałość farb od 2 do 5-ciu lat.

Empregado com real sucesso nas TRACHEOBRONQUITES EM TODOS OS SEUS GRAUS E SUAS MANIFESTAÇÕES COMO SEJAM: TOSSES, CATARROS, BRONQUITES E COQUELICHE

SŁOWO BOŻE

NA 21-SZĄ NIEDZIELĘ PO ZESŁANIU DUCHA ŚW.
(Ewangelia napisana u św. Mateusza w rozdziale XVIII)

Onego czasu powiedział Jezus uczniom swoim tę przypowieść: Przypodobane jest królestwo niebieskie człowiekowi królowi, który chciał kłaść liczbę z sługami swoimi. A gdy począł liczbę kłaść, przywieziono mu jednego, który był winien dziesięć tysięcy talentów. A gdy nie miał skąd oddać, kazał go Pan jego zaprzedać, i żonę i dzieci, i wszystko co miał, i oddać. A upadłszy sługa on, prosił go mówiąc: Miej cierpliwość nade mną, a wszystko tobie oddam. A pan zlitowawszy się nad onym sługą, wypuścił go i dług mu odpuścił. Lecz sługa on wyszedłszy, znalazł jednego z towarzyszy swoich, który mu był winien sto groszy; i ujrawszy dusił go, mówiąc: Oddaj coś winien. A upadłszy towarzysz jego, prosił go, mówiąc: miej cierpliwość nade mną, a oddam ci wszystko. A on nie chciał, ale szedł i wsadził go do więzienia, ażeby oddał dług. A ujrawszy towarzysze jego, co się działo, zasmucili się bardzo i przyszli i powiedzieli Panu swemu wszystko, co się było stało. Tedy zawołał go pan jego, i rzekł mu: Sługa niecnotliwy, wszystek dług odpuściłem ci, iżśś mię prosił. Czy tedy i ty nie miałeś się zmiłować nad towarzyszem twoim, jakom się i ja zmiłowałem nad tobą? I rozgniewawszy się Pan jego, podał go katom, ażeby oddał wszystek dług. Takei i Ojciec mój niebieski uczyni wam, jeśli nie odpuścicie każdy bratu swemu z sere waszych.

Czy wiecie czego nam najbardziej w życiu brak — cierpliwości. A przecież ona tylko znosi wady i błędy bliźniego i toruje drogę do prawdziwej miłości.

Jak często niestety burzymy swoje szczęście przez to, że brak nam cierpliwości w postępowaniu z drugim. Któż temu winien? Jakżesz często skłonni jesteśmy zwać winę na drugich a nie na siebie. A tymczasem w każdej rozterce czy kłótni wina jest po obydwu stronach.

Jeśli chcemy, by w postępowaniu naszym z bliźnimi nie było zgrzytów czy starć, kierujmy się nie gniewem czy kapryśnym usposobieniem, ale sercem pełnym i wyrozumiałości.

Pamiętajmy trafną uwagę św. Franciszka Salezego, że więcej much złapie się na łyżkę miodu, niż na beczkę octu.

Pozbadźmy się więc tej czezej wymówki, że człowiek ma dziś słabe nerwy. Nieprawda, ma, ale nie wyrobiony charakter, który nie znosi sprzeciwu i który chciałby, by wszyscy szli po jego myśli.

A zwłaszcza nie przywiązujemy

się zbyt do swego omylnego zdania, co nie umie odróżnić słuszności drugich. Wada to powszechna, zwłaszcza u osób, chlubiących się większym wyrobieniem wewnętrznym.

Stąd nie dziw, że napotyka ją oni u podwładnych sprzeciw czy wybuch gniewu.

Boć przecież cierpliwość ludzka podobnie jak cięciwa w łuku, ma pewne granice napięcia; gdy się je przekroczy — pęka.

Starajmy się więc poskramiać pierwsze poruszenia zniecierpliwienia na widok wad czy błędów drugich, pamiętając, że oni nie jedno znieść muszą. Miej cierpliwość nademną, tak wołają nasze wady i błędy. Z tą samą prośbą zwraca się do nas i nasz bliźni.

Jak cudnie wyglądałoby życie nasze, gdyby zawsze było na nutę prawdziwej cierpliwości.

Z horyzontu życia naszego zniknęłoby wiele czarnych chwil i przemieniłoby i tak ciężkie nasze życie w pełne radosnej harmonii sere bytowanie na tej ziemi i stałoby się rękojmnią wiecznej chwały. Ks. Wł. S.

ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

Dogmat Wniebowzięcia w roku 1950

(IC) — Jak powszechnie przypuszcza się w Rzymie, w roku 1950, t. zw. Roku Świętym, ogłoszony ma być przez Ojca św. dogmat Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny, którego przygotowania ciągną się już od 80 lat.

Sprawę dogmatu Wniebowzięcia rozpoczął synod w roku 1869. Od tego czasu wpłynęło do Stolicy Apostolskiej ponad 3,000 próśb, popartych przez 113 kardynałów, 18 patriarchów, 32,000 księży, 50,000 zakonników oraz 8 milionów wiernych na całym świecie, proszących Papieża o ogłoszenie dogmatu Wniebowzięcia. Ostatni dogmat ogłoszony został przez Piusa IX w roku 1854 w bulli o Niepokalanem Poczęciu.

Zjazd stronnictw chrześcijańsko-demokratycznych

(CHIP) — W dniach 17-19 września odbył się w Hadze zjazd reprezentantów stronnictw chrześcijańsko-demokratycznych, zrzeszonych w organizacji Nouvelles Equipes Internationales. Przybyły liczne delegacje z Francji, Belgii, Niemiec, Anglii, Austrii, Szwajcarii, Włoch itd. Byli także Polacy, Czesi, Węgrzy i inni reprezentanci krajów ujarzmionych. Obradom przewodniczył p. Robert Bichet, jeden z przywódców francuskiego M. R. P. Zjazd uchwalił kilka rezolucji. Rezolucja opracowana przez ko-

misję kulturalną, stwierdza, że odbudowę Europy trzeba oprzeć na chrześcijaństwie. Chrześcijańska Europa była niegdyś całością kulturalną. Zniszczył ją rozwój indywidualizmu i materializmu.

Omawiając zagadnienie wychowania młodzieży rezolucja podkreśla rolę rodziny, często lekceważonej w państwach współczesnych.

Zjazd uchwalił jednogłośnie protest przeciw aresztowaniu pisarzy katolickich w Polsce.

Ksiądz na czele Federacji Rządów Światowych

(CHIP) — Na odbytym ostatnio w Luxemburgu zjeździe delegatów ruchu Federacji Rządu Światowego, prezydentem tego ruchu został wybrany ks. Groves-Pierre, jeden z przywódców podziemnego ruchu oporu we Francji podczas ostatniej wojny. Do prezydium ruchu wchodzi ponadto dwu Brytyjczyków, dwu Francuzów, trzech Amerykan, jeden Szwed i jeden Chińczyk.

Katolicy australijscy pomagają emigrantom

(CHIP) — Katolicki Komitet Imigracyjny w Australii rozpoczął szeroko zakrojoną akcję, mającą na celu otaczanie opieką katolików, emigrujących do Australii. W ramach tej akcji mieści się utworzenie specjalnego biura w Londynie. Kierownikiem tego biura został ks. W. Nicol, który od dłuższego czasu bada zagadnienia emigracyjne w Australii.

Kongres Dzieci Marii w Paryżu

(z okazji setnej rocznicy Stowarzyszenia)

Stuletnia rocznica założenia Stowarzyszenia Dzieci Marii przypadała na rok 1947. Ponieważ w roku ubiegłym Ojciec św. Pius XII miał wynieść na ołtarze Bł. Katarzynę Labouré, powierniczkę idei Stowarzyszenia, uroczystość Kongresu przełożono na rok bieżący.

Na Kongres tegoroczny (2-5-go września) przybyło ponad 11 tysięcy Dzieci Marii z Francji i 19 krajów spoza Francji. Dzień 2-go września był dniem otwarcia Kongresu. Ulice prowadzące do domu centralnego Sióstr Miłosierdzia wypełnione były kwieciami pięciopięknej. Tak w kolejce podziemnej jak i w autobusach rozbrzmiewała dźwięczna mowa niewieścia. Tu mówiono po angielsku, tam po niemiecku lub włosku, znowu gdzieś indziej mowa hiszpańska i portugalska nadawała ton otoczeniu.

Ceremonia otwarcia Kongresu odbyła się w kościele św. Sulpicjusza. Okazały był ingres do kościoła. Pielgrzymki ustawiły się na olbrzymim placu przed kościołem. Jak okiem sięgnąć jedno wielkie morze głów. Jedna idea tu je sprowadziła — uczcić Marię i znieść stowarzyszenia rozpalić jak najmocniej. Ingres odbywał się wedle państw lub prowincji francuskich.

Powitanie

Przybyłe Dzieci Marii witał ks. Henriot, Misjonarz. Po głębokim kazaniu »Tradycja a czasy obecne« — zaśpiewano Magnificat. W tym wzniosłym hymnie wyraziły Dzieci Marii swą wdzięczność dla swej założycielki i opiekunki. Potem odśpiewano Veni Creator na uproszenie łask Ducha Świętego w pracach Kongresu. Uroczystość ingresu zakończono solennym Błogosławieństwem Najśw. Sakramentem.

W dniu 3-go września ogłoszono w sali miejskiej dwie konferencje: »Tradycja a wymagania obecne«, »Stowarzyszenie Dzieci Marii a Akcja Katolicka«. Drugi temat był bardzo ciekawy. Dyrektor Dzieci Marii z Marsylii omawiając ten temat tak zakończył swe przemówienie: »Znaczenie Stowarzyszenia Dzieci Marii jest ogromne. Rozwinęło się ono tak potężnie, że dziś istnieje we wszystkich zakątkach świata. Działalność tego Stowarzyszenia jest tak owocna, że mowy być nie może, by ją zastąpiło Akcja Katolicka. Życzę tylko wypada, by najlepsze z Dzieci Marii mogły stanąć na czele różnych organizacji Akcji Katolickiej, jako kierowniczki.«

Przedstawienie

W drugim dniu Kongresu, 4-go września, w najpiękniejszej i największej sali Paryża — Salle Gaumont — odegrano przedstawienie p. t.: »Na drodze ku światłu«. Przedstawienie to było najlepszą propagandą na rzecz Stowarzyszenia Dzieci Marii i najpiękniejszą tegoż apoteozą. Składało się zasadniczo z dwóch części. Część pierwsza — to zapalenie znicza. Część druga — jego promieniowanie. W części tej były dwie sceny bardzo udatne pod względem psychologicznym. Najpierw promieniowanie z roku na rok, z narodu do narodu. Kiedy w roku 1858 znieść ten zapłonął w Polsce i Polska przyjął wszystkie inne narody radośnie to zaaplandowały — głośniki zaś ogło-

siły na sali, że chociaż Dzieci Marii z Polski nie przyjechały na Kongres, rządzą one jednak Kongres w Kraju na Jasnej Górze. Następnie kuszenie Dziecka Marii przez diabła. W tym kuszeniu szatan posługuje się całym aparatem nowoczesnej propagandy: tańce nieskromne, piosenki nieprzyzwyczajone, muzyka na zmysły działająca, lekka lektura, niemoralne kina itd. Matka Niebieska czuwa jednak nad swym dzieckiem i dodaje siły do odparcia pokus szatańskich. Potem dwie grupy Włoszek i Hiszpanek wykonały bardzo piękne tańce ludowe, a grupa Szwajcerek zaśpiewała kilka melodyjnych i nieobrażających uszu pieśni ludowych.

Konferencja

Po południu tego dnia odbyło się zebranie Ks. Ks. Dyrektorów i Sióstr Dyrektorek. Chodziło o uzgodnienie poglądów co do dalszego rozwoju Stowarzyszenia Dzieci Marii. Stowarzyszenie Dzieci Marii, które zaistniało na wyraźne zrządanie Matki Najświętszej zostało potem zatwierdzone Bullą papieską, ma prawo do samodzielnego istnienia. Aktualność tego Stowarzyszenia podkreślił Ojciec Święty, Pius XII, w roku ubiegłym podczas audiencji, udzielonej Ks. Ks. Misjonarzom, SS. Miłosierdzia i Dzieciom Marii w tych słowach: »Stowarzyszenie Dzieci Marii w obecnych czasach jest niezmiernie pożyteczne, a nawet nagląco konieczne.«

Uroczysta Procesja

Tegoż dnia wieczorem o godzinie 6.30 w ogrodach SS. Miłosierdzia w Domu Centralnym odbyła się uroczysta procesja z udziałem wszystkich uczestników i uczestniczek Kongresu. Figura Matki Najświętszej niesiona była przez przedstawicielki wszystkich narodowości. Podczas procesji odmawiano różaniec. Każdą tajemnicę poprzedzało krótkie rozważanie, transmitowane przez głośniki. Procesja trwała półtorej godziny. Bezsłownie przed błogosławieństwem Najśw. Sakramentu każda narodowość odśpiewała »O Mario bez grzechu poczęta...« we własnym języku.

Zakończenie

W niedzielę, 5-go września, o godzinie 8.30 rano same tylko Dzieci Marii zgromadziły się w sali Gaumont. Tym razem odgrywane wspaniałą sztukę »Maria — miłość triumfująca«. Sztuka ta — to artystyczne wytłumaczenie nauki maryjnej, stanowiące bazę życia duchowego Dziecka Marii.

Uroczysta Msza św. była celebrowana tegoż dnia przez J. E. Kard. Suhard w Notre Dame o godzinie 5 tej po południu. Nastrój był bardzo podniosły. Ksiądz Kardynał i 12 Kanoników rozdzielało Komunię św. Uroczystość zakończono ogólnym ofiarowaniem się Dzieciom Marii Niepokalanemu Sercu Marii i odśpiewaniem Te Deum.

To zbyt powierzchowne naszkicowanie przebiegu Kongresu pozwoliłoby może polskim Dzieciom Marii w Brazylii uchylić nieco kurtyny i dojrzeć na scenie Kongresu te imponujące i niezapomniane obrazy, a jednocześnie poczuć się żywą gałązką potężnego drzewa maryjnego.

Ks. Fr. Stawarski

Paryż, wrzesień 1948.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Adwokat

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Biuro adwokackie przy Av. João Pessoa, 75, piętro I. — Fone 2442**DR. E. TEMPSKI — Lekarz**Praktykował w szpitalach w Polsce
Przyjmuje od godz. 9-tej do 12-tej i od 2-giej do 4-ej.
Konsultorium: Farmacia GUAIRA,
Rua Mar. Floriano, 742 — Telefon 675
Rezydencja: ulica 7 de Setembro, 1588 — Tel 677**Dr Stanisław Bembem**
LekarzKlinika ogólna: leczy choroby ko-
biece, choroby żołądka, wątroby i
wewnętrzne.Konsultorium: Praça Tiraden-
tes 580 (altos da Farmacia Stel-
feld), od 10-12 i od 3-6 godz.Rezydencja: Rua Julia da Co-
sta, 368 — Curitiba Tel. 4376**DR. POLAN KOSSOBUDZKI**
Klinika lekarska-chirurgicznaKonsultorium:
Avenida Vicente Machado 570
Rezydencja: Coronel Dulcideo 369
Ponta Grossa — Paraná**WINOCENTY FLENIK**
Chirurg - DentystaGodziny przyjęć: od 8-11 i od 2-6
Rua Saldanha Marinho, 593,
Curitiba.Z największą sumiennością i
dokładnością wykonuje się re-
cepty okulistów.

Adaptação Metenolosa

OTICA CURITIBA
unięca specjalizująca
Irmãos Barbosa Ltda
Rua Mons Celso 31 — Curitiba**Dr. Carlos Heller**Klinika lekarska i chirur-
giczna tak dla dzieci jak i dla do-
rosłych. Praktykował w wiedeńskich,
paryskich i hamburskich szpitalach.
Leczy zylaki na nogach i rany bezope-
racji. Kons: Av. João Pessoa 68.
Przyjmuje od 11-ej do 12-ej i od 4-6
Wyjeżdża do chorych na zawołanie
Telefon 4527.Rez: Com. Araujo 970, Telefon 424 —
Kuritiba.Leczenie bez operacji: hemo-
roidów, zylaków, chorób żołą-
dkowych, niestrawności, zgagi,
kiszki, wątroby, bólu, kolec,
ślepej kiszki, raka, wrzodów
na nogach**Dr. Mendes de Araujo**Aven. João Pessoa 68.
Przyjmuje od 3-ciej do 5-tej godziny**Radios Philips**

Revendedores autorizados

Casa Tarobá

STIER & STIER

Avenida João Pessoa, 111-115
CURITIBA — Paraná**Klinika Chorób Oczu**

Dra Juliusza Szymańskiego

Dyrektor dr. Perikás

Rua Mons. Celso 128 — CURITIBA

Casa de Saude**SÃO FRANCISCO**

Klinika prywatna — DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N. 147 — Curitiba — Telef. 1043.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kłoboczych, pomoc przy poro-
dach, zastosowanie sztucznego pneumatyora X przy osobach cierpiących na
płuc. — Nowoczesny aparat Roentgena — Diatermia. — Sztuczne
promienie ultra-fioletowe, słoneczne, Zystoskopia. Przyjmuje od
godziny 2-5. — W sobotę od godziny 11 do 1.**ESCRITÓRIO TÉCNICO****J. Ficiński**

INŻYNIER

Architektura, Budownictwo. — Poza Kurtybą przyjmuje projekty
oraz budowlę kościołów, kolegiów i większych budynków.Biuro: Rua Marechal Floriano, n. 50 — Telefon 350
Kuritiba — Paraná

Tintas — Esmaltes — Vernizes

SHERWIN WILLIAMS

DISTRIBUIDORES

CIA. BRASILEIRA MERCANTIL DO PARANÁRua Marechal Deodoro 141 — CURITIBA — Paraná
Caixa Postal 748 — End. Telegraf. Cimex.**CASA ARNO IWERSEN e Cia.**

TINTAS, PINCEIS, VERNIZES

Praça Carlos Gomes Nr. 329 — Curitiba

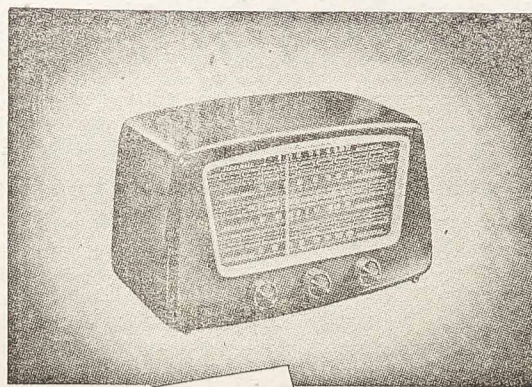
Farby przygotowane (oleo, esmalte, vernizes etc). Farby w proszku, farby
w tubkach, alwaides, gips, pędzle, szczotki, Rolcs decorativos, Pistolas
para pinturas, Têlas akwarele, pędzle specjalne. Artykuły krajowe
i zagraniczne najlepszej marki.**Armazem Tomas Kubis**Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy
świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.Praça Coronel Eneas 30, róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem — Curitiba.**MOVEIS - CIMO**

DUMA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO.

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze „Moveis Cimo”

Skład: Rua Barão do Rio Branco, 158.

Telefon, 828 — CURITIBA.

ZENITH
apresenta
UM RÁDIO
REALMENTE NOVO...MAIS FACIL DE SINTONIZAR
Seu traçado inteiramente novo
desdobra cada uma das quatro
faixas de sintonização através
de todo o mostrador! Tira
toda a vantagem da sintoni-
zação de Faixa Ampliada.
O mostrador é maior e
mais facil de ler.

MELHOR TOM

Utiliza um alto-falante maior do que nunca foi possível
introduzir em um rádio destas dimensões. Qualidade tonal
mais rica e mais cheia, com um "baixo" profundo e resonante, e
"agudos" brilhantes. Inteiramente à prova dos climas tropicais. Modelo 55819.**ZENITH**

DOSTAWCY

Prosdocimo & Cia. Ltda.

Praça Tiradentes, 290 — Caixa Postal 268

CURITIBA — PARANA

Filie:

Joinville — Blumenau — S. Catarina

Zbiór ziemniaków

z nawozami

bez nawozów

Fabrica de Adubos „Paraná”

ALBANO BOUTIN & Cia. LTDA.

Aven. Capanema, 155 - 191 — Curitiba.

Telefone, 226 — Caixa Postal, 332.

Kompletny wybór w nawozach mieszanych i zwykłych.
Dostawca Saletry z Chile — najlepszego nawozu
azotowego.**MINERVA**DROGARIAS
E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 — Telefon: 220-1220-2220

Filie: Farmacias Colombo i Brasil w Kurtybie.

NAJWIEKSZA FIRMA APTEKARSKA — FARMACEUTYCZNA
NA CAŁY STAN PARANAPosiada swe filie dla sprzedaży hurtownej i detalicznej we wszystkich we-
złowych miastach Stanu: Kurtybie, Ponta Grossa, Jacarésinho, Paranaguá,
Londrina, União da Vitória, Iraty, Morretes, Bandeirantes, Arapongas, Ja-
guariatiba i Antonina. Przyjmuje zamówienia za zaliczka Reembolso Postal.**POLSKI SKŁAD ŻELAZA**
CASA CRUZEIRO

Sielski, Sbalqueiro & Cia.

PRAÇA CORONEL ENEAS N. 152 (dawnej Praça do Ordem)

Żelazstwo, naczynia kuchenne, żelzo, farby oleje, pokosty,
nasiona ogrodowe gwarantowane, artykuły na prezenty itp.

Ceny niskie

Wiadomości z Polski i o Polsce

POD ZNAKIEM TERRORU

(IC) — Czystka w partii socjalistycznej i komunistycznej oraz zamierzona kolektywizacja gospodarstw wiejskich rozpoczęły okres nowego terroru w całej Polsce. Policja polityczna, przy pomocy Milicji Obywatelskiej, aresztowała tysiące obywateli, podejrzanych o nacjonalizm. Aresztowań dokonano pomiędzy oficerami w wojsku, wśród partii politycznych i prawie we wszystkich zawodach. Rozpoczęto również czystkę aktywów wiejskich, organizacji »Służba Polsce« i stowarzyszenia Samopomocy Chłopskiej. W organizacjach komunistycznych, socjalistycznych i ludowych panuje popłoch. Leaderzy starają się prześcignąć w wiernopoddanej działalności i odrzekają się wszelkiego nacjonalizmu.

Natomiast aresztowania wśród rolników na wsiach i próby kolektywizowania gospodarstw wywołały wprost przeciwny odruch: chłopcy chwycili za kłonicę i na własną rękę robią »czystkę« wśród politruków wiejskich, zwanych aktywistami, nasłanymi na wieś dla robienia propagandy za kolektywizacją. W okręgu kieleckim i plockim zamordowano szereg komunistów. Niektóre nazwiska zamordowanych zostały ogłoszone. W powiecie kozienickim 13-go września rolnicy rozbili aktyw komunistyczny i zamordowali okrutnego komendanta Milicji Obywatelskiej Jana Wiśniewskiego. W dniu

15-go września w gminie Starożreby w powiecie plockim zbito trzech najgorszych politruków: sekretarza PPR Stan. Witkowskiego oraz dwu członków aktywu wiejskiego Jana Goleniowskiego i Feliksa Modzelewskiego. Komunikaty stwierdzają, że »tym tych mordów jest zemsta faszystów za nieprzejdniętą walkę aktywistów marksistowskich«.

W całej Polsce panuje obecnie nastrój wojenny. Powodem tego jest nie tyle międzynarodowa sytuacja, fałszywie przedstawiana przez propagandę sowiecką, ile raczej konkretne przygotowania do wojny. Rząd zarządził ostatnio pobór do przygotowawczej służby wojskowej pół miliona młodzieży, która dopiero w przyszłym roku miała się zgłosić do »Służby Polsce«. Na całym wybrzeżu polskim, od Królewa do Szczecina, odbywają się wojskowe manewry floty i obrony wybrzeża przy silnym udziale sowieckich jednostek wojskowych. Wojska lądowe również przeprowadzają wyćwione ćwiczenia i wszędzie widzi się koncentrację wojskową. Lotnicze bazy sowieckie w Polsce zostają gwałtownie powiększane. Daje się wyraźnie odczuć ograniczenie i kontrola ruchu cywilnego. Wobec tych wszystkich przygotowań i terroru ludność żyje w ustawicznym lęku, wysprzedaje rzeczy mniej potrzebne, jak meble, narzędzia rolnicze, a skupuje żywność i odzież.

DO OBECNEJ POLSKI OŚWIATA MOŻE IŚĆ TYLKO ZE WSCHODU

(ZPPA) — Polska jest dziś nie tylko satelita w orbicie Rosji w znaczeniu politycznym. Ma nim być również w znaczeniu kulturalnym i naukowym. Do Polski nauka może iść jedynie ze wschodu, nigdy ze »zgnitego« zachodu. Moskwa nie tylko sama wyłączyła się z zasięgu nauki światowej, ale izoluje ona i kraje podbite. Polsce wolno uczestniczyć w olimpiadach sportowych, ale nie naukowych. Ubiegłe półrocze jest tego najlepszym dowodem.

W ciągu sześciu miesięcy w bieżącym roku, wyjechało z Polski na różne międzynarodowe imprezy sportowe — (łącznie z londyńską Olimpiadą) około 1,050 zawodników, nie licząc sporej ekipy »przewodników« organizacyjnych, trenerów, kibiców, fotografów etc. Polski Komitet Olimpijski wypłacił do sierpnia bieżącego roku poszczególnym stowarzyszeniom sportowym — 9 milionów 400 tysięcy złotych, w związku z ich występami.

Zjazdy naukowe bez udziału Polski

Równocześnie odbywają się na świecie inne »olimpiady«, w których Polska w ogóle udziału nie bierze, albo wyjątkowo reprezentowana jest przez jedną lub dwie szczęśliwe jednostki, którym niezwykłym zbiegiem okoliczności udało się otrzymać paszport zagraniczny.

Tak np. na kongresie filozoficznym w Rzymie Polskę reprezentował jeden uczyony, gdy Niemców było kilkunastu. Na odbytym w roku bieżącym międzynarodowym kongresie historyków nauki w

Szwajcarii, mimo specjalnych zaproszeń i starań, mimo, że w tej dziedzinie Polska posiada światowej sławy eksperta, prof. J. Birkenmajera, nie było żadnej reprezentacji.

Tak samo ani jednego przedstawiciela polskiego nie było na odbytych w bieżącym roku międzynarodowych kongresach fizyków i orientalistów w Paryżu, a na kongresie historyków sztuki, znalazł się przypadkowo jeden.

Nie było Polaków na światowym kongresie psychiatrów, odbytym nie dawno w Londynie. Zabrakło ich na podobnym kongresie Międzynar. Czerwonego Krzyża w Sztokholmie. Nie zarejestrowano ani jednego uczonego polskiego na kongresie geologów w Londynie. Nie za notowano ani jednego nazwiska polskiego, na kongresie antropologów w Brukseli. Przykładów takich możnaby przytoczyć więcej. Nie np. nie wiadomo, czy jakakolwiek reprezentacja polska znajduje się na zapowiadzianych w najbliższej przyszłości kongresach: genetycznym, zoologicznym, entomologicznym i innych.

HISTORYCZNE ODKRYCIA W GDAŃSKU

(IC) — W czasie ostatnich miesięcy letnich pracowała na terenie Gdańska specjalna ekipa prehistoryków polskich, którzy zajmowali się odkopywaniem pamiątek historycznych miasta Gdańska z wieku XI i XII. Prace wykopaliskowe prowadzono na niewielkim obszarze pomiędzy rzekami Radunia i Motława, wnie-

sionym 20 stóp ponad poziom morza, gdzie przed dziewięć wiekami znajdował się miał warowny zamek książąt pomorskich.

Prace zostały uwieńczone dobrymi wynikami. Na głębokości 7 stóp znaleziono ślady domów, belki ścienne, nasypy uliczne, potłuczone naczynia kuchenne, grzebienie rogowe i bursztynowe oraz wiele innych drobiazgów, noszących na sobie ślady słowiańskiego rękodzielnictwa. Nieco głębiej znaleziono resztki warownych urządzeń. Odkrycia świadczą o polskości miasta Gdańska i jego okolicy. Dalsze prace wykopaliskowe prowadzić się będzie w roku przyszłym

TAJEMNICA GÓRY ŚW. ANNY

(IC) — Góra św. Anny na Śląsku, upamiętniona zwycięstwem powstańców śląskich nad Niemcami, odkryła ostatnio jeszcze jedną kartę zmagania polskich o wolność i jeszcze jedną tragiczną tajemnicę. Komisja badania zbrodni niemieckich znalazła przed paru tygodniami ślady krwawego obozu koncentracyjnego na Górze św. Anny gdzie Niemcy mordowali Polaków, Żydów i cyganów.

Obóz koncentracyjny ukrywał się pod nazwą »Reichsautobahn«. Więźniów używali Niemcy do robót przy drogach i budowie strategicznych punktów. Niezdolnych do pracy naziści likwidowali na miejscu i w komorach gazowych w Oświęcimiu. W roku 1941 przewieziono na Górę św. Anny nowe transporty Żydów z całej Europy. Śmiertelność w obozie była bardzo duża z powodu szerzącego się tyfusu i epidemii czerwonki. Na czele obozu stał niejaki N. Winkler, a straż więzienną pełnili naziści z miast śląskich. W chwili inwazji sowieckiej Niemcy zlikwidowali obóz całkowicie. Więźniów wywieziono i stracono, baraki zostały spalone, a miejsce zaorane dla zatarcia wszelkich śladów. Obecnie na górze św. Anny trwają poszukiwania za zbiorowymi mogiłami i śladami masowych mordów. Tajemnica obozu nie jest dotychczas wyjaśniona z powodu zaginięcia prawie wszystkich więźniów obozu.

TRZECIA NIEDZIELA PRZY ŁOPATACH

(IC) — Trzecia niedziela września zastała Warszawę w huku, krzyku i nawoływaniach robotników. Aktywy komunistyczne znów pracowały przy odgruzowywaniu Stolicy. Ze wszystkich dni tygodnia komuniści wybrali niedzielę, zamiast soboty na ciężką pracę celem okazania pogardy dla katolickich nabożeństw. Skutki, jak poprzednich dwu niedziel, są znikome.

W obecnym roku zrezygnowano ze sprowadzania do pracy ludności podwarszawskiej, którą trzeba było prawie przemocą ciągnąć do roboty w niedzielę. Natomiast zarekwirowano 800 furmanek chłopskich. Całą robotę wykonują aktywy komunistyczne, w tym około 10,000 członków związków zawodowych i 5,000 urzędników ministerstw i innych komunistycznych urzędów.

Wiadomości krótkie

— Głównym powodem wprowadzenia do szkół filmów demokratycznych był brak zaufania do nauczycieli, którzy — pomimo pospiesznego szkolenia nowych »demokratycznych« sił wznają jeszcze dzisiaj w olbrzymiej większości dawną chrześcijańską tradycję wychowania.

— W bieżącym roku szkolnym w ośmiu okręgach szkolnych na Ziemach Odzyskanych istnieje 5,546 szkół powszechnych, do których uczęszcza 640,000 dzieci, 141 ogólnokształcących szkół średnich (27,200 uczniów), 124 gimnazja zawodowe, 64 licea zawodowe, 141 szkół średnich zawodowych, 24 szkoły przyposobienia i 13 kursów zawodowych.

— Szkoły wyższe są następujące: Politechniki: we Wrocławiu, Gliwicach i w Gdańsku, Akademia Lekarska w Gdańsku i w Szczecinie, Szkoła Inżynierska w Szczecinie, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Olsztynie.

— Komuniści w Polsce, przystępując do kolektywizacji, stworzyli 7,468 trzyletnich szkół »przyposobienia rolniczego«, 540 dwuletnich szkół średnich. Tylko w tych dwóch typach szkół rolniczych znalazło się z nowym rokiem szkolnym 617,000 młodzieży.

— Wiadomości jakie nadeszły z Polski, donoszą o wielkiej czystce przeprowadzonej w Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS), w której już dziesiątki tysięcy starych działaczy socjalistycznych zostało wydalonych.

— Szybkie wykonanie »czystki« w Warszawie w szeregach PPS uważane jest w Waszyngtonie za zapowiedź przeczyszczenia i szeregów polskiej dyplomacji zagranicą.

— Na liście usuniętych znaleźli się również Stanisław Szwalbe i Kazimierz Rusinek.

— Rejonowy sąd wojskowy w Rzeszowie skazał na karę śmierci trzech członków nielegalnej organizacji WIN (Wolność i Niepoległość): Tadeusza Pleśniaka na karę śmierci, Wład. Nycza i Wł. Ingłotównę na 13 i na 7 lat więzienia oraz M. Trybalskiego na 10 lat.

— W Warszawie rozpoczęły się obrady pierwszego po wojnie zjazdu ginekologów polskich, w którym bierze udział ponad 200 specjalistów.

— Dzięki wysiłkom Komitetu Prymasowskiego i entuzjastycznemu poparciu ludności całej Polski odbudowa katedry św. Jana w Warszawie zrobiła duży postęp naprzód.

— Całkowicie odbudowano już ścianę północną i południową, prezbiterium i konstrukcję dachową. Kaplica Cudownego Chrystusa jest oddana do użytku. Kaplica literacka jest odbudowana w stanie surowym, a kopułę pokryto już miedzianą blachą.

— W ostatnich miesiącach nadeszło z zachodnich stref okupacyjnych z Niemiec szereg urządzeń fabrycznych, wywiezionych z Polski przez niemieckiego okupanta.

— Z angielskiej strefy przybyło 30 wagonów maszyn dla firmy »Stomil« w Poznaniu, produkującej opony samochodowe. Do firmy chemicznej w Ostrowcu przywieziono olbrzymi kocioł parowy, którego transport zajął 20 wagonów towarowych.

